

Hans-Jörg Ronsdorf

Msalaba una uhusiano
gani nasi

Rahisi.
Wazi.

KWA NINI ILIMBIDI YESU AFE?

Kwa Nini Ilimbidi Yesu Afe?

Msalaba una uhusiano gani nasi

Hans-Jörg Ronsdorf

Toleo la kwanza la Kijerumani: Oktoba 2026, Sulzberg
Haki zote zimehifadhiwa
Muundo wa jalada: Christine Ronsdorf
Maneno ya Biblia yamenukuliwa kwa uhuru
Kuagiza, maswali, mawasiliano: hj-ronsdorf@t-online.de

*Lakini Mungu aonyesha pendo lake kwetu sisi, kwa kuwa Kristo alikuja **KWA AJILI**
YETU tulipokuwa tungali wenye dhambi.*

Warumi 5:8

Kitabu hiki kidogo kinachunguza swali moja tu: Kwa nini kifo cha mtu mmoja miaka elfu mbili iliyopita kinisaidie mimi leo? Kimeandikwa kwa ajili ya wasomaji wasio na uhusiano mkubwa na kanisa. Hatua kwa hatua, kwa maneno rahisi.

Yaliyomo

1 Swali Rahisi	6
2 Kisicho Sawa Ndani Yetu	8
3 Mungu Alivyo Kweli	11
4 Kwa Nini Damu?	14
5 Yesu Mwenyewe Alisema Nini	16
6 Sentensi Tatu Ngumu	18
7 Jinsi Kifo Chake Kinavyotuokoa	21
8 Kwa Nini Pasaka Ni Sehemu Yake	24
9 Habari Njema	26

1 Swali Rahisi

Miaka elfu mbili iliyopita mtu mmoja aliuawa. Nje ya mji, nje ya kuta za mji. Juu ya boriti ya mti, msalaba wa mti. Mbele ya watazamaji wadadisi, waliozoea ukatili. Wengi walikufa hivyo wakati ule. Warumi waliua maelfu, wengi wao kwa kuwasulubisha. Vifo visivyo na maana.

Kuhusu mtu huyu mmoja, Wakristo hadi leo wanasema sentensi ya ajabu. Eti alikufa kwa ajili yetu. Hiyo inamaanisha nini: kwa ajili yetu? Kifo hiki kimoja kina tofauti gani?

Walikuwepo na wapo watu wanaokufa kwa ajili ya wengine. Pale wanapoweza kuwaokoa wengine na kifo kwa njia hiyo tu. Hakuna jambo kubwa zaidi mtu anaweza kufanya kuliko kujitoa mwenyewe kwa ajili ya wengine. Ili wao waweze kuishi.

Zamani, kabla ya chanjo kuwepo, watoto walikosa pumzi kwa sababu ya dondakoo. Utando mzito ulikua na kuziba koo lao. Wakati mwingine ni jambo moja tu lililosaidia. Daktari aliingiza mrija mdogo na kuunyonya utando huo kwa mdomo wake mwenyewe. Mtoto alipata pumzi tena. Lakini sasa daktari alikuwa na ugonjwa ndani yake. Baadhi yao walikufa kwa sababu hiyo.

Daktari hakusaidia tu. Alikichukua ndani yake kile kilichokuwa kikimuua mtoto. Ugonjwa ulitoka ndani ya mtoto na kuingia ndani ya daktari.

Hapa hasa ndipo swali linapoanzia. Ikiwa Yesu alikufa kwa ajili yetu: Alituokoa kutoka kwa nini basi? Ugonjwa ulikuwa nini, na ulikuwa wapi, tukiihamisha picha hii kwetu?

Watu wengi hawahisi ugonjwa wowote. Wanaishi, wanafanya kazi, wanapenda, wanafanya kadiri wawezavyo. Ugonjwa? Wapi? Na hata kama upo, kwa nini kifo cha mtu mmoja miaka elfu mbili iliyopita kiuponye? Mtu mmoja alikufa Yerusalemu. Mimi ninaishi hapa.

Msalaba wake una uhusiano gani nami? Hili si swali la kijinga. Ni swali muhimu kuliko yote ambalo mtu anaweza kuuliza kuhusu Ukristo. Katika kitabu hiki kidogo sitaki kufanya jambo lingine isipokuwa kujaribu kulijibu swali hili moja. Hatua kwa hatua. Kwanza: Tunaugua nini? Kisha: Ni nani anayetuondolea? Kisha: Nini kinampata yeye? Na mwisho: Jambo hili linanifikiaje mimi?

Mmoja wa Wakristo wa kwanza alisema sentensi hii kwa usahihi zaidi. Aliandika kwamba Yesu alizibeba hatia zetu katika mwili wake mwenyewe, pale juu ya mti, msalabani. Na kwamba kwa majeraha yake tumepona.¹

Kumbukeni maneno matatu kutoka katika sentensi hii:

Alibeba. Mwili. Kupon.

Haya yatatushughulisha kidogo.

1. 1 Petro 2:24

2 Kisicho Sawa Ndani Yetu

Sianzi na Mungu.

Jambo linatuhusu sisi.

Hakuna hata mmoja wetu aliyeweza kuchagua ni nani aliyemzaa na alizaliwa wapi. Maisha yalitutupa katika hali gani, hilo halikuwa uamuzi wetu. Hata mahali tulipo leo, mara nyingi si sisi tulioamua.

Sasa jambo halihusu tena ugonjwa wa mwili kama ule wa mtoto katika Sura ya 1. Linahusu ugonjwa usioshikika na jinsi unavyohisiwa: utupu, kukosa maana ya maisha, hisia ya hatia, kuvunjika ndani, kukosa njia ya kutokea, kufungwa, kukosa tumaini. Hakuna mtu anayetaka kuhisi mambo haya yote. Anayetulia kwa uaminifu anaweza kutambua hisia hizi na nyingine zinazofanana nazo.

Mara nyingi zinakuja katika wakati wa ukimya. Usiku, msipoweza kulala. Kando ya kaburi. Au mtu anapoacha kuzungumza nanyi. Hapo kuna kitu ambacho hamwezi kukisukuma pembeni.

Kila mtu ana jambo ambalo hawezi tena kulirekebisha. Neno lililokwisha kusemwa. Mlango uliobamizwa. Mtu aliyekufa kabla hamjapatana. Udanganyifu ambao hakuna aliyuona, lakini ninyi wenyewe hamuusahau kamwe.

Mnaweza kufanya mengi. Mnaweza kulitambua. Mnaweza kuomba msamaha. Mnaweza kulipa hasara, pale inapowezekana. Mnaweza kuazimia kutolifanya tena kamwe.

Kutambua kunakuja kuchelewa. Kuomba msamaha hakumfikii tena yule mwingine. Hasara haiwezi kulipwa, kwa sababu hakuna fedha za kuilipa. Au kwa sababu haiwezekani kabisa. Na azimio linadumu hadi wakati unaofuata tu.

Na hata kama kila kitu kingefaulu, bado kitu kingebaki. Jambo limeshatokea. Liko duniani. Hakuna fidia inayoweza kulifuta kana kwamba halikutokea.

Mpaka hapa tumejitazama sisi wanadamu tu. Itakuwaje kama Mungu ndiye Muumba wetu? Si sisi tuliomba ulimwengu. Wala sheria za maumbile. Wala kanuni au masharti ya jinsi tunavyoweza kushughulikia hatia, au jinsi tunavyoweza kuiondoa kweli. Ni ulimwengu wa Mungu tuliozaliwa ndani yake. Hata kama tunadhani hivyo: si sisi tunaoamua kanuni.

Yote niliyoyataja hapo juu tunaweza kuyalinganisha na ugonjwa wa kufisha. Biblia ina neno fupi kwa ajili yake: dhambi.

Neno dhambi limechakaa. Wengi wanasikia ndani yake mahubiri ya maadili tu na kidole kilichoinuliwa. Lakini linamaanisha kitu kilicho karibu sana na maisha. Neno ambalo Biblia inalitumia, kwa maana yake halisi, ni: kukosa shabaha. Kama mshale unaopita kando.

Kwa hiyo dhambi inamaanisha: Mimi si yule ninayepaswa kuwa. Na nimefanya yasiyopaswa kufanywa. Mambo yote mawili yanakwenda pamoja. Inamaanisha matendo. Hayo yanaweza kuhesabiwa. Na inamaanisha sehemu ya utu wetu ambamo matendo hayo yanatoka. Hiyo haiwezi kuhesabiwa. Lakini kila mtu anaijua. Mnaazimia jambo fulani, kisha mnafanya lile jingine. Kana kwamba ni nguvu inayotusukuma. Kutoka ndani na pia kutoka nje.

Sasa inakuja sentensi iliyo ngumu kuisikia. Inawahusu wote. Hata mimi.

Biblia inasema hivi: Wote wamefanya dhambi na hawalingani na utukufu wa Mungu.² Hiyo inamaanisha: Hakuna aliye, wala anayekuwa, kile ambacho Mungu alimuumba awe hapo mwanzo.

Simlaumu mtu yeyote, simshtaki mtu. Mwishowe kila mtu anasimama mbele ya nafsi yake mwenyewe. Kujikimbia mwenyewe kunafikia mwisho siku moja. Ni afadhali kutulia na kuwa wakweli: Je, kuna kufungwa, utupu, kukosa maana, hatia, upweke, kuvunjika, ukatili, makosa? Hayo ni kama homa. Lakini homa si ugonjwa wenyewe. Inaonyesha kwamba ugonjwa upo, kwamba kitu fulani si sawa.

Nyuma yake kuna ugonjwa. Hauna kelele. Unafanya kazi kimya kimya. Na hakuna ngazi ambayo juu yake mnaweza kuukwepa. Kwa maana hatia haiko tu kwa wengine au nje yangu. Iko ndani yangu. Katika maisha yangu, katika historia yangu, katika kile nilicho.

Mwanafalsafa mmoja aliwahi kuiita dhamiri yetu chumba cha mahakama. Humo kuna sauti tatu: mshtaki, mtetezi na hakimu. Wote watatu wanasema ndani yetu. Mshtaki anahesabu yale tuliyoyatenda. Mtetezi anatafuta visingizio. Na hakimu anatoa hukumu ambayo hatuwezi kuikwepa. Hakuna anayehitaji kutueleza chumba hiki cha mahakama. Tunakibeba kila tuendako.

Kwa hiyo neno tu halitoshi. Mtu akiniambia: Tusahau tu, hiyo ni fadhili. Lakini hainifanyi kuwa mtu mwingine. Wala hailifuti lililotokea. Hakuna daktari anayemponya mtoto kwa kusema: Si mbaya sana.

Kwa hiyo tunahitaji mambo mawili. Kwamba tusamehewe. Na kwamba kile kilicho ndani yetu kitoke na kufikia mwisho. Jambo moja bila lile jingine

2. Warumi 3:23

halisaidii.

3 Mungu Alivyo Kweli

Hatuwezi kutoka katika hali hii bila Mungu. Maisha yetu hayawaziki bila Mungu. Tukiamini hivyo au tusiamini.

Kwanza kutokuelewana kumoja.

Karibu kila mtu ana picha ya Mungu kichwani mwake. Hata asiyeamini. Mara nyingi ni picha ya msimamizi mkali. Mtu anayeona kila kitu na hasahau chochote. Baadhi walifundishwa hivyo walipokuwa watoto: Mungu mwema anaona kila kitu. Hilo halikusikika kama faraja. Lilisikika kama kuchungwa.

Mtu akihamisha picha hii kwenye msalaba wa Yesu, inasikika hivi: Mungu anataka adhabu. Yesu alijitupa katikati, ili adhabu impige yeye na si sisi. Mwana alimtuliza Baba aliyekuwa na hasira.

Wengi wamesikia hivyo, hata makanisani. Baadhi wameondoka kwa sababu hiyo. Ni nani angetaka kumwamini Mungu ambaye kwanza lazima aone damu ndipo awe mwenye fadhili?

Kuna kitu cha kweli katika hilo. Mungu anaona tunachokifanya. Na hafuti chochote kwa urahisi tu. Lakini yaliyobaki si kweli. Anayeanza na picha hii, mwishowe ataelewa kila kitu vibaya. Picha hii ni picha iliyopotoka. Angalau ni picha iliyopunguzwa.

Itakuwaje kama Mungu ni tofauti kabisa? Hebu tuangalie ni nani anayechukua hatua ya kwanza katika Biblia. Kamwe si mwanadamu. Daima ni Mungu. Anamtafuta Adamu bustanini baada ya Adamu kujificha. Anamwita Ibrahimu. Anawatoa watu wake katika utumwa wa Misri, kabla hata hajawapa amri moja. Na mwishowe anamtuma Mwana wake.

Mojawapo ya sentensi za Biblia zinazojulikana zaidi inasema hivi: Kwa jinsi hii Mungu alipenda ulimwengu, hata akamtoa Mwana wake.³

Si Mwana aliyemlazimisha Baba kupenda. Baba alimtoa Mwana kwa sababu alipenda. Kama vile yule daktari wa Sura ya 1 alivyokuja kwa sababu alitaka kusaidia. Si kwa sababu mtu alimshawishi.

Basi Mungu anashughulikiaje yale tuliyowatendea wengine, na kwa hiyo tuliyo mtendea yeye? Tuanze tena na sisi wenyewe. Fikirieni kwamba mtu

3. Yohana 3:16

amewaumiza. Vibaya sana. Mna njia mbili. Mnaweza kumlipiza. Au mnaweza kusamehe.

Kusamehe kunamaanisha nini? Hakumaanishi kwamba jeraha limetoweka. Kunamaanisha kwamba ninyi wenyewe mnabeba hasara, badala ya kumrudishia yule mwingine. Anayesamehe analipa. Daima. Hiyo ndiyo gharama ya msamaha. Na anayeilipa si mwenye hatia, bali yule anayesamehe.

Huo ndio uzoefu kati ya wanadamu. Na kwa Mungu? Katika Agano la Kale, sehemu ya kwanza ya Biblia, anawaambia watu wake:

*Umenitaabisha kwa dhambi zako. Mimi, naam, mimi, ndimi niyafutaye makosa yako kwa ajili yangu mwenyewe.*⁴

Mambo yote mawili yamesimama kando kwa kando. Dhambi inamtaabisha Mungu. Anaibeba. Na anaifuta. Si kwa sababu tulistahili. Bali kwa sababu ndivyo alivyo. Si hakimu anayevizia kosa. Bali ni yule anayebeba mzigo tayari, muda mrefu kabla hatujatambua kwamba tumemtika.

Lakini hiyo ni nusu moja tu. Mungu hajifanyi kana kwamba hakuna kilichotokea. Mungu ambaye angepuuza kila kitu asingekuwa Mungu mwema. Angekuwa asiyejali. Mtoto anapotendewa dhuluma, tunatarajia kwamba mtu atalichukulia jambo hilo kwa uzito. Mungu analichukulia kwa uzito. Kila kitu. Dhuluma niliyoitenda, kwa uzito ule ule kama ile niliyotendewa.

Swali ni kama Mungu ni mwenye haki katika kuibeba na kuistahimili dhambi, bila upendeleo na kwa uthabiti. Je, atayaweka sawa mambo yote, yaliyopita, ya sasa na yajayo? Jambo hilo lingewahusu wote na kila mmoja. Je, hasara inayotokana na kushindwa kwetu – kwa dhambi yetu – inaweza kurekebisha siku yoyote? Ni jambo lisilowazika, ambalo huenda linaweza kutokea tu kwa muujiza usiowazika.⁵

Yote kwa pamoja yanatuongoza kwenye msalaba. Mungu ambaye angekuwa mkali tu asingehitaji msalaba. Angeweza tu kuadhibu na kulipiza. Mungu ambaye angekuwa mpole tu pia asingehitaji. Angeweza kutazama upande mwingine. Hilo lingekuwa msiba vile vile. Lakini Mungu ni yote mawili. Anaichukulia hatia kwa uzito. Na anampenda mwenye hatia kabisa. Mungu wa namna hiyo anafuata njia ambayo ndani yake mambo yote mawili yanabaki kweli. Katika hilo hayumbiyumbi kati ya mambo mawili. Yeye ni upendo, na anachokifanya ni upendo. Ni upendo ulio wa haki na mtakatifu.

4. Isaya 43:24-25

5. Warumi 3:25-26

Msalaba ndio njia hiyo. Na ni njia yake. Si yetu.

4 Kwa Nini Damu?

Msalaba ulikuwa jambo la damu. Na hatuwezi kuikwepa damu. Hata kama inasikika kuwa ngeni. Angalau katika sehemu zetu za dunia.

Katika maisha ya kila siku tunakutana na damu mara chache. Tunapojeruhiwa. Kwa daktari, anapotuchukua damu. Au tunapochangia damu. Huko tunajifunza jambo ambalo vinginevyo tunalisahau kwa urahisi: damu inaweza kuokoa uhai. Damu ya mmoja inamweka mwingine hai.

Mtu anayehudhuria ibada kwa mara ya kwanza labda atasikia wimbo kuhusu damu ya Yesu. Na atashangaa. Au atachukizwa. Kwa nini Ukristo hauwezi kuwa bila damu? Kwa nini neno la msamaha halitoshi?

Tuanze tena na sisi wenyewe. Mvulana mdogo anachora kwa kalamu za rangi juu ya kitambaa cheupe cha meza cha mama yake. Mama anaingia na kukiona. Na anamsamehe. Mara moja, bila lawama. Lakini kitambaa bado kina rangi. Msamaha haukisafishi. Mtu lazima akifue. Na yule anayekifua si yule mvulana.

Hiyo ndiyo tofauti kati ya msamaha na kutakaswa. Msamaha unasema: Sikuhesabii jambo hili. Kutakaswa kunasema: Limeondoka. Tunahitaji yote mawili. Katika Sura ya 2 tuliona kwamba dhambi iko ndani yetu, kama ugonjwa. Kwa hiyo hatuhitaji tu mtu anayesema: Tusahau tu. Tunahitaji mtu anayeponya.

Na kwa Mungu? Aliwafundisha watu wake Israeli jambo hili muda mrefu kabla ya Yesu. Kwa lugha ambayo ni ngeni kwetu. Wakati ule kila mtu aliielewa. Ni lugha ya dhabihu.

Mwisraeli aliyejitwika hatia alileta mnyama kwenye patakatifu, mahali ambapo Mungu alikaa. Aliweka mkono wake juu ya kichwa cha mnyama. Hiyo ilimaanisha: Mnyama huyu sasa anasimama mahali pangu. Kisha akachinjwa. Kuhani aliichukua damu na kuileta madhabahuni. Damu ndiyo iliyokuwa jambo kuu. Si kuuu. Damu.

Kwa nini? Kwa sababu katika Biblia damu inawakilisha uhai. Katika torati ya Musa Mungu anasema:

Uhai umo katika damu, nami nimewapa ninyi juu ya madhabahu, ili inafunike.⁶

Katika sentensi hii mna mengi. Mungu anaitoa damu. Haidai kama mdai anavyodai fedha zake. Anaitoa, kama daktari anavyotoa dawa. Na kile ambacho

6. Mambo ya Walawi 17:11

damu inakifanya kinaitwa: kufunika. Inajilaza juu ya hatia. Na wakati huo huo inaiondoa.

Lugha hii ngeni inasema nini? Mambo matatu:

Hatia ni jambo zito.

Inagharimu uhai.

Na uhai huo Mungu ndiye anayeutoa.

Lakini wanyama walikuwa picha tu. Kondoo hajui anakufa kwa ajili ya nini. Hawezi kujitwika chochote, kwa sababu haelewi chochote. Biblia yenyewe inasema kwamba damu ya wanyama haiwezi kuondoa hatia.⁷ Ilikuwa aina ya darasa. Kwa njia hiyo Mungu alitangaza kile ambacho siku moja angekifanya kweli.

Na kisha akakifanya. Si kwa mnyama. Kwa mwanadamu aliyejua anachokifanya. Aliyekitaka. Yeye aliyekuwa Mwana wa Mungu mwenyewe. Hapa Mungu hakuchukua damu ya mwingine. Alitoa damu yake mwenyewe.

Ndiyo sababu damu. Si kwa sababu Mungu anataka kuona damu. Bali kwa sababu hatia inagharimu uhai. Na kwa sababu Mungu aliamua kwamba uhai huo uwe wake mwenyewe. Baba na Mwana ni mmoja kabisa katika tendo hili.

7. Wacbrania 10:4

5 Yesu Mwenyewe Alisema Nini

Na Yesu mwenyewe? Je, alijua yaliyokuwa yakimjia?

Mtu anapokufa mapema, wale waliobaki mara nyingi huuliza: Je, alihisi jambo hili? Je, alisema kitu ambacho tunakielewa sasa tu? Wakati mwingine mtu hukuta barua. Au anakumbuka sentensi fulani ambayo wakati ule aliipita bila kuijali.

Kwa Yesu kuna shaka nyingine inayokuja akilini kwa urahisi: Kwamba maana ya kifo chake ilitolewa baadaye tu. Mhubiri mmoja alivuka mipaka. Wenye mamlaka walimwondoa njiani. Na baadaye rafiki zake wakatafuta maana katika kifo kisicho na maana. Mambo kama hayo hutokea. Watu hufanya hivyo wanapoomboleza.

Taarifa zinasema jambo jingine. Yesu alizungumza juu ya kifo chake kabla hakijaja. Mara kadhaa. Na yeye mwenyewe ndiye aliyekipa maana hasa ya ukombozi.

Mara tatu aliwaambia rafiki zake kwamba angekwenda Yerusalemu na huko ingembidi kufa. Ingembidi. Hawakutaka kusikia jambo hilo. Petro, mmoja wao, alimpinga vikali. Yesu alishikilia msimamo wake.

Wakati mmoja alijiita mwenyewe daktari. Watu walimlaumu kwa sababu alikula mezani pamoja na watoza ushuru waliochukiwa, na pamoja na watu wengine wenye sifa mbaya. Akajibu:

*Wenye afya hawahitaji daktari, bali walio wagonjwa.*⁸

Alijua amekuja kwa ajili ya nani. Na alisema pia kwa ajili ya nini:

*Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa, bali kutumika, na kutoa ubai wake kuwa fidia kwa ajili ya wengi.*⁹

Mwana wa Adamu – ndivyo Yesu alivyojiita mwenyewe. Fidia ni fedha zinazomkomboa mfungwa. Kutoka kifungoni, kutoka utumwani. Kutoka katika maisha yaliyozama katika madeni. Yesu anasema: Uhai wangu ndio gharama. Na ninyi ndio mtakaowekwa huru.

Jioni ya mwisho alikula chakula cha Pasaka pamoja na rafiki zake. Katika sikukuu hii Israeli hadi leo inakumbuka kukombolewa kutoka Misri. Alitwaa mkate, akaumega, akasema: Huu ni mwili wangu, kwa ajili yenu. Alitwaa

8. Marko 2:17

9. Marko 10:45

kikombe cha divai, akasema: Hii ni damu yangu, inayomwagika kwa ajili ya wengi, kwa ondoleo la dhambi.¹⁰

Hawakuelewa. Ila baadaye tu. Lakini alisema hivyo kabla halijatokea. Alijua kwamba atakufa. Alijua kwa ajili ya nani. Na alijua kwa ajili ya nini.

Kisha ukaja usiku katika bustani ya Gethsemane, chini ya mlima wa Mizeituni. Huko tunaona jinsi jambo hilo lilivyomgharimu. Aliwachukua rafiki zake watatu. Aliwaambia kwamba roho yake ina huzuni nyingi kiasi cha kufa. Kisha akaanguka chini na kuomba:

*Baba, yote yawezekana kwako. Uniondolee kikombe biki. Walakini, si kama nitakavyo mimi, bali kama utakavyo wewe.*¹¹

Kikombe ni picha ya zamani. Kwa manabii wa Israeli, kikombe ni kile ambacho Mungu anampa mtu anywe. Fungu lake. Hatima yake. Wakati mwingine ni baraka. Wakati mwingine ni jambo zito kuliko yote linaloweza kupimiwa mtu. Yesu aliona kilichokuwa ndani ya kikombe chake. Aliomba kimpite. Na kisha akakinywa.

Kwa hiyo hakujikwaa na kuangukia kifo chake. Aliona kinachokuja. Aliomba aepushwe. Na hata hivyo alikwenda. Tutarudi kwenye jambo hili katika Sura ya 7.

Msalabani, muda mfupi kabla ya kufa, alisema neno moja zaidi. Katika Kigiriki ni neno moja tu. Kwa Kijerumani mtu anahitaji maneno matatu (Es ist vollbracht); kwa Kiswahili tunasema: Imekwisha.¹² Hiyo haimaanishi: Yamepita. Bali: Yamefanyika. Kazi aliyopewa imetimizwa.

10. Luka 22:19; Mathayo 26:28

11. Marko 14:34-36

12. Yohana 19:30

6 Sentensi Tatu Ngumu

Sasa mambo yanakuwa magumu.

Sentensi tatu ambazo mnapaswa kuzisoma polepole.

Mnazijua sentensi ambazo mnapaswa kuzisoma mara mbili. Majibu ya vipimo kutoka kwa daktari. Barua kutoka ofisi ya serikali. Mnazisoma, mnaziweka chini na kuzisoma tena. Kwa sababu mengi yanategemea hizo.

Sentensi kama hizo zipo pia kuhusu kifo cha Yesu. Wakristo wa kwanza walikifupisha katika sentensi chache. Tatu kati yake ni ngumu hasa. Ngumu, kwa sababu zinabeba mengi. Na ngumu, kwa sababu ni rahisi kuzielewa vibaya.

Sentensi ya kwanza: Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu, kama yanenavyo Maandiko.¹³

Hii ndiyo sentensi ya zamani zaidi kuhusu msalaba tuliyo nayo. Paulo anaandika karibu mwaka 55 kwa Wakristo wa Korintho. Na anaongeza kwamba yeye mwenyewe alipokea kutoka kwa wale waliokuwa Wakristo kabla yake. Kwa hiyo sentensi hii inatoka katika miaka ya kwanza baada ya msalaba. Hakuna aliyeibuni vizazi vingi baadaye.

Kwa ajili ya dhambi zetu. Si: kwa sababu ya maadui zake. Si: kama kielelezo kwetu. Bali: *kwa ajili ya dhambi zetu.* Kifo chake kinahusiana na yale yaliyoandikwa katika Sura ya 2. Na ugonjwa ulio ndani yetu. Na yale tusiyoweza tena kuyarekebisha.

Kama yanenavyo Maandiko. Hiyo inamaanisha: Ndivyo ilivyokuwa imeandikwa tayari katika Biblia ya Israeli. Wakristo wa kwanza hawakuubuni msalaba upya. Waliukuta tena humo. Kwa uwazi zaidi katika wimbo uliokuwa na umri wa karne nyingi tayari. Unazungumzia mtumishi wa Mungu anayedharauliwa, anayeteseka, anayekufa. Na unasema:

*Aliyachukua magonjwa yetu. Alijeruhiwa kwa sababu ya makosa yetu. BWANA ameweka juu yake maovu yetu sisi sote.*¹⁴

Neno lililoko hapa kweli linamaanisha ugonjwa. Ni “ugonjwa wa dhambi”. Nabii anamwona mtu anayechukua ndani yake kile ambacho wengine wanaugua. Kama yule daktari kando ya kitanda cha mtoto.

13. 1 Wakorintho 15:3

14. Isaya 53:4-6

Hadithi za ukombozi za Biblia ya Israeli zinaelekeza mbele kwenye msalaba. Kilichotokea huko kwa taifa moja, kinatokea hapa kwa ajili ya wanadamu wote.

Sentensi ya pili: Mungu alimfanya yeye asiyejua dhambi kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu katika yeye.¹⁵

Hii ndiyo ngumu kuliko zote tatu. Mnapaswa kuisoma kipande kwa kipande.

Asiyejua dhambi: Yesu hakuwa na hatia yake mwenyewe, wala hakuwahi kushirikiana na udhalimu. *Alimfanya kuwa dhambi:* Mungu alimweka mahali ambapo dhambi inastahili kuwa. Alimfanya kuwa kitu kimoja na kile tulicho. Si: Alimfanya kuwa mwenye dhambi. Bali: Alimkabidhi jambo letu, kabisa. Na kisha lengo: *ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu.* Katika yeye.

Haki hapa haimaanishi: kutokuwa na kosa lolote. Inamaanisha: kuwa sawa na Mungu. Kuwa wake tena.

Haya ni mabadilishano. Yeye anapokea kilicho chetu. Sisi tunapokea kilicho chake. Lakini si mabadilishano kama sokoni, ambapo watu wawili wasiojuana wanasukumiana vitu. Ni mabadilishano ndani yake. Tunachukuliwa ndani. Ndani ya kifo chake msalabani. Na ndani ya uzima wake wa ufufuo.

Wakati mmoja Paulo anamwandikia rafiki yake barua fupi. Mtumwa wa rafiki huyo amemtoroka. Jina lake ni Onesimo. Labda alichukua kitu fulani. Paulo amemfahamu na anamrudisha. Na anaandika: Kama anakudai kitu, kiweke katika hesabu yangu. Mimi nitalipa.¹⁶ Hakuna mtu anayefikiria adhabu hapa. Mmoja anasimama mahali pa mwingine. Ndivyo Biblia inavyozungumza pia kuhusu Yesu.

Sentensi ya tatu: Yeye mwenyewe alizibeba dhambi zetu katika mwili wake juu ya mti.¹⁷

Sentensi hii mnaijua tayari kutoka Sura ya 1. Inataja mahali. Katika mwili wake. Juu ya mti, msalabani. Si katika mawazo, si mahali fulani mbinguni. Siku fulani, juu ya boriti fulani, katika mwili ulioweza kutoka damu.

Na inataja tendo: alibeba. Kwa hili kuna picha nyingine kutoka katika lugha ya dhabihu. Mara moja kwa mwaka, katika Siku ya Upatanisho, kuhani aliweka mikono yake yote miwili juu ya kichwa cha beberu aliye hai. Aliitaja juu yake

15. 2 Wakorintho 5:21

16. Filemoni 1:18-19

17. 1 Petro 2:24

hatia yote ya watu. Kisha beberu huyo alipelekwa jangwani. Alizibeba hatia na kuziondoa. Mpaka mahali ambapo hazikurudi kutoka huko.¹⁸

Neno hilo hilo hasa limo pia katika sentensi ya tatu: alibeba. Alibeba na kuondoa. Yesu ni kama yule beberu anayeibeba hatia na kuitoa nje. Na wakati huo huo ni dhabihu ambayo damu yake inatakasa. Yote mawili katika mtu mmoja.

Sentensi hii inaendelea zaidi: ili sisi, tukiwa wafu kwa mambo ya dhambi, tuwe hai kwa mambo ya haki. Haisemi: ili tujisikie vizuri zaidi. Inasema: ili tuishi kwa namna nyingine. Kifo cha Yesu si tu kitu kilichotokea kwa ajili yetu. Kupitia kifo hicho kitu fulani kinapaswa pia kutokea kwetu na ndani yetu.

Na kisha inakuja sentensi tunayojua tayari: Kwa kupigwa kwake mliponywa. Kifo chake ni uzima wetu.

18. Mambo ya Walawi 16:21-22

7 Jinsi Kifo Chake Kinavyotuokoa

Sasa linakuja jibu. Au angalau jaribio la jibu.

Mtu aliyefiwa na mpendwa wake huuliza: Kwa nini? Kwa nini yeye? Kwa nini hivi? Mara nyingi hapati jibu. Kifo kinabaki bila maana.

Kwa Yesu tunauliza kwa namna nyingine. Si tu: Kwa nini alikufa? Bali: Nini kilitokea katika kifo chake? Hili ndilo swali la tatu kutoka Sura ya 1. Ninajaribu kulikaribia kwa hatua tano.

Kwanza: Alilichukua juu yake.

Yesu hakupatwa na ajali. Aliingia ndani yake. Alijua kilichokuwa kikimsubiri Yerusalemu. Na alikwenda huko. Usiku kabla ya kifo chake aliomba jambo hili limpite. Kisha akasema: Si kama nitakavyo mimi, bali kama utakavyo wewe.¹⁹

Kilichofuata kilifanywa na wanadamu. Kusalitiwa na rafiki. Hukumu iliyokuwa imeshaamuliwa tangu mwanzo. Mapigo, dhihaka, kuuawa. Hakuna radi kutoka mbinguni. Mikono ya wanadamu. Na hata hivyo Biblia inasema: Hiyo hasa ndiyo iliyokuwa njia ya Mungu. Mungu alimtoa Mwana wake.²⁰ Yote mawili ni kweli. Wanadamu walifanya hivyo. Mungu aliruhusu litokee, kwa sababu alitaka iwe hivyo. Kwa sababu kwa njia hiyo ule muujiza usiowazika, ambao Sura ya 3 iliuzungumzia, ulipaswa kutokea.

Kile Yesu alichoteseka huko ndicho kinachotokea pale ulimwengu usio na Mungu unapofuata mkondo wake. Mbegu inaota. Uongo, udhalimu, ukatili, mauti. Hayo ndiyo mavuno ya hatia na dhambi. Aliyavuna yeye, katika mwili wake mwenyewe. Si mavuno yake. Ni yetu.

Pili: Aliweza kulibeba kwa sababu halikuwa lake.

Hapa picha ya daktari kutoka Sura ya 1 inasaidia. Kwa nini aliweza kumwondolea mtoto ugonjwa? Kwa sababu yeye mwenyewe hakuwa nao. Alikuwa kutoka nje akiwa mzima. Daktari anayekosa pumzi yeye mwenyewe hawezi kumpatia mtoto pumzi.

Ndivyo ilivyo hapa pia. Yesu hakuwa na hatia yake mwenyewe. Hakuwa na neno lililompasa kulirudisha. Hakuwa na mlango aliouubamiza. Kwa hiyo

19. Marko 14:36

20. Warumi 8:32; Matendo 2:23

aliweza kuibeba yetu. Mwenye haki kwa ajili ya wasio haki.²¹ Anabeba. Anaichukua hatia yetu. Anasimama kabisa upande wa wenye dhambi. Jambo hili linatokea msalabani. Jambo hilo lilimfanya nini katika saa zile?

Tatu: Aliichukua ndani ya kifo chake.

Kwa nini ilipaswa kuwa kifo?

Kumbukeni Sura ya 2. Dhambi haiko tu kwa wengine au nje yangu. Iko ndani yangu. Katika maisha yangu. Dhambi, ugonjwa huu wa kufisha ulio ndani ya maisha, inafikia mwisho wake pale tu maisha hayo yanapokwisha. Kwa hiyo haiwezi kusamehewa tu kama ankara. Ankara inaweza kuchanwa. Maisha hayawezi.

Yesu alichukua dhambi yetu ndani ya maisha yake. Kama yule daktari alivyoichukua ugonjwa wa mtoto. Na maisha hayo aliyatoa kwa mauti. Hatia na ugonjwa wetu vilikwenda pamoja naye hadi mahali vinapostahili kuwa. Kama vile yule bebero alivyozibeba dhambi hadi jangwani, katika nchi ya mauti. Huko ndiko vilikobaki.

Biblia inasema jambo hili kwa sentensi hii ngumu:

*Mungu aliibukumu dhambi (na kuiadhibu) katika mwili wa Mwana wake.*²²

Si Mwana. Dhambi. Ilipokea hukumu yake mahali alikokuwa ameipeleka. Hilo ndilo jibu kwa swali la Sura ya 3. Mungu hatazami upande mwingine. Anaihukumu dhambi. Na anamwokoa mwenye dhambi. Kwa njia hiyo kifo chake kwa ajili yetu kinakuwa mlango wa uzima.

Na damu? Katika Biblia damu inawakilisha uhai unaotolewa. Si ukatili. Inasema: Ninatoa uhai wangu kwa ajili yenu.

Mshahara na matokeo ya dhambi ni mauti. Mwanzilishi wa uzima anakufa mahali petu, ili atuokoe na mauti ya kudumu, ya milele.

Nne: Mauti hayakuweza kumshikilia.

Hapa picha ya daktari inafikia mwisho. Daktari alikufa kwa ugonjwa ule, na mambo yakabaki hivyo. Kwa Yesu mambo hayakubaki hivyo. Yeye mwenyewe alikuwa mwema na mwenye haki kabisa. Kifo ambamo dhambi ya wengine inafikia mwisho hakina haki wala sababu ya kumshikilia. Siku tatu baadaye kaburi lilikuwa tupu. Bila hilo, yote mengine yangukuwa mfano mzuri tu. Pamoja nalo ni wokovu. Sura inayofuata inahusu jambo hili.

Tano: Kifo chake kinahesabiwa kuwa chetu.

21. 1 Petro 3:18

22. Warumi 8:3

Sasa hatua inayolifanya kuwa jambo langu. Biblia haisemi tu: Alikufa kwa ajili yetu. Inasema: Tulikufa pamoja naye.²³ Huu si msemu wa kidini tu. Unamaanisha: Kilichofikia mwisho katika kifo chake ni utu wangu mgonjwa na wenye dhambi. Mtu niliyekuwa alikufa pale msalabani na akazikwa pamoja naye. Na kilichotoka katika kaburi lake ni mwanzo wa kile ninachopaswa kuwa. Ya kale yamepita, mapya yamekuja.²⁴

Kwa hiyo kifo hiki kina neno dogo ambalo mtu hapaswi kuliruka: pamoja na. Si tu kwa ajili yetu. Pamoja naye. Anayeshikamana naye anachukuliwa pamoja naye. Ndani ya kifo chake, ambamo hatia na dhambi zinabaki. Na nje, ndani ya uzima wake, ambamo hazipo tena.

Jinsi muungano huu unavyoweza kutokea, katika tukio la miaka 2000 iliyopita, siwezi kusema. Hapa pia ni kweli: hii ni njia ya Mungu na suluhisho lake.

Hilo linamaanisha nini.

Fikirieni kile ambacho hamwezi tena kukirekebisha. Siwakumbushi ili mjisikie vibaya. Hakijafutika kana kwamba hakikutokea. Hakuna anayedai hivyo. Lakini kimebebwa na kuondolewa. Kimebebwa na mtu aliyeweza kukibeba. Mpaka mahali ambapo hakitarudi kutoka huko kamwe.

Na ninyi?

Ninyi si tena wale ambao jambo hilo liko ndani yao. Mmepita pamoja naye katika mauti. Hii si hisia. Huu ni ukweli ambao Mungu ameuthibitisha. Mnaweza kusimama juu ya kweli hii ya Mungu.

Je, kuna kitu kinachobaki ambacho siwezi kukieleza? Ndiyo. Jinsi maisha moja yanavyoweza kuyachukua maisha mengine pamoja nayo, kupitia mauti, hilo linabaki kuwa siri. Jambo hilo lilimaanisha nini kwa Yesu katika undani wake kabisa, vivyo hivyo. Lakini ni siri yenye tarehe, mahali na kaburi tupu.

Mahali hapa ninaweza kusema tu: Asante, Yesu, asante!

23. Warumi 6:4; 2 Wakorintho 5:14

24. 2 Wakorintho 5:17

8 Kwa Nini Pasaka Ni Sehemu Yake

Siku ya Ijumaa alikufa.

Siku ya Jumapili kaburi lilikuwa tupu.

Mtu aliyewahi kusimama kando ya kaburi anaijua hisia hiyo. Hapa kitu kimefikia mwisho. Mwisho kabisa. Mtu anaweza kuleta maua na kuwasha mishumaa. Lakini mauti yana neno la mwisho. Angalau ndivyo inavyoonekana.

Fikirieni kwamba hadithi ya Yesu ingeishia siku ya Ijumaa. Mtu mwema, aliyeuawa. Rafiki zake wamejificha, kwa hofu ya kuwa wao ndio watakaofuata. Kaburi lake limefungwa kwa jiwe zito na kulindwa.

Hapo tungekuwa na mfano unaogusa moyo. Mtu aliyekufa kwa ajili ya imani yake. Mtu ambaye hata akiwa msalabani aliwaombea wale waliokuwa wakimuua. Mtu angeweza kumstaajabia. Mtu angeweza kujaribu kumwiga. Lakini hakuna mtu ambaye angeokolewa. Angekuwa kama yule daktari wa Sura ya 1: Aliuchukua ugonjwa ndani yake, na ugonjwa huo ukamuua.

Paulo anasema waziwazi bila kuzunguka:

*Kama Kristo hakufufuliwa, basi mngali katika dhambi zenu.*²⁵

Bado mko katika dhambi zenu. Hapo kaburi lisingekuwa mahali ambapo hatia ilibaki. Lingekuwa tu mahali ambapo yeye pia alibaki. Hapo yote yaliyoandikwa katika kitabu hiki yangekuwa bure.

Wakristo wa kwanza wanadai jambo lisilowahi kusikika. Wanasema hakubaki amekufa. Siku ya tatu kaburi lilikuwa tupu. Wanawake ndio waliolikuta hivyo, alfajiri na mapema. Na wanasema aliwatokea rafiki zake. Si kama roho. Bali kama mtu anayekula pamoja nao, na ambaye majeraha yake yanaweza kuguswa.

Itakuwaje kama jambo hili ni kweli? Basi kwa swali letu, hilo linamaanisha angalau mambo matatu.

Kwanza: Mungu amesema Ndiyo. Ndiyo kwa yale yaliyotokea siku ya Ijumaa. Kama Mungu anamfufua, basi kifo chake hakikuwa msiba ambao Mungu aliurekebisha baadaye. Basi jambo lote hilo lilikuwa ndiyo njia, na Mungu ameithibitisha. Sentensi moja ya zamani inasema yote mawili kwa pumzi moja: Alitolewa kwa ajili ya makosa yetu, na akafufuliwa ili tusimame mbele za Mungu

25. 1 Wakorintho 15:17

tukiwa wenye haki.²⁶ Kifo kinaiondoa hatia. Ufufuo unasema: Jambo hili ni halali milele.

Pili: Hatia ilibaki kaburini. Yeye hakubaki. Hiyo ndiyo ishara kwamba hatia haipo tena. Kama kungebaki jambo lolote ambalo halijamalizika, mauti yangeruhusiwa kumshikilia.

Ufafanuzi mfupi: “Hatia ilibaki kaburini” ni picha. Maana yake ni: Imemalizwa, imeondolewa, haipo tena.

Tatu: Yu hai. Yeye aliyekufa kwa ajili yetu si jambo la zamani. Yupo. Leo. Milele. Amekwenda kwa Mungu, akiwa na mwili wa ufufuo wa kibinadamu usioweza kufa. Kutoka huko atarudi tena.

Aidha, hadithi ya dondakoo iliendelea. Mwishoni mwa karne ya 19 watu walipata dawa. Walipata kutoka kwenye damu ya farasi. Walikuwa wamewapa farasi hao sumu ya ugonjwa huo, kwanza kidogo, kisha zaidi. Farasi hao walikuwa wameushinda. Na katika damu yao sasa kulikuwa na kile kilichowaokoa watoto. Maelfu ya watoto walipona kwa njia hiyo.

Kila picha ina upungufu wake, hata hii. Lakini inaonyesha jambo fulani. Mtu aliyepitia ugonjwa na kuushinda, uhai wake unaweza kuwaponya wengine. Yesu aliupokea ndani yake ugonjwa wa ulimwengu, akaishinda mauti. Uhai wake sasa ni kwa ajili yetu. Biblia inasema:

*Tutaokolewa kwa uzima wake.*²⁷

Uovu bado upo. Ugonjwa pia, na mauti. Lakini dawa imepatikana. Mwisho wa hayo yote umekwisha kuamuliwa.

26. Warumi 4:25

27. Warumi 5:10

9 Habari Njema

Na mimi je?

Ninapata nini kutokana na hayo?

Mmesoma kitabu hiki hadi hapa. Labda kwa udadisi. Labda kwa mashaka. Labda kwa yote mawili. Hili ndilo swali la mwisho kutoka Sura ya 1: Jambo hili linanifikiaje mimi? Mtu mmoja alikufa na kufufuka miaka elfu mbili iliyopita. Mimi nina uhusiano gani na hilo?

Hakuna, ilimradi ninatazama tu. Kila kitu, mara ninapojikabidhi kwake.

Fikirieni mtu aliye mgonjwa sana, na wakati huo huo amesimama mahakamani akiwa ameshtakiwa. Anakosa mambo mawili: kuachiliwa huru na afya. Mtu anaweza kumwachilia huru, naye akabaki mgonjwa. Mtu anaweza kumponya, naye akabaki ameshtakiwa. Anahitaji yote mawili.

Hivyo ndivyo hali yetu ilivyo. Tuliona hilo katika Sura ya 2. Tunahitaji msamaha. Na tunahitaji mwisho wa ugonjwa ulio ndani yetu. Msalaba, au afadhali kusema: Yeye Aliyesulubiwa, anatupa yote mawili. Lakini si kama mashine ambayo mtu anatumbugiza sarafu ndani yake. Anayatoa kama daktari anayefika kando ya kitanda. Kunahitajika kukutana naye.

Mgonjwa anapaswa kufanya nini? Mkumbukeni yule mtoto wa Sura ya 1. Hakuweza kufanya chochote, isipokuwa kutulia na kumwacha daktari afanye kazi yake. Hakuhitaji kuelewa kile daktari alichokuwa akifanya. Alihitaji tu kumruhusu.

Biblia ina neno kwa jambo hili: kuamini. Neno hilo limechakaa. Wengi wanaposikia neno hilo wanaelewa: kukubali kuwa kweli jambo ambalo haliwezi kuthibitishwa. Lakini maana yake ni nyingine. Kuamini maana yake ni: kumtegemea yeye. Kujikabidhi kwa mtu anayeweza kusaidia. Si lazima mwelewe kila kitu. Ila jambo hili tu, na kwanza kabisa: Yeye ndiye anayesamehe, anayeponya na anayeokoa. Mnapaswa kumruhusu awakaribie. Kufungua mioyo yenu kwake na kumkaribisha ndani.

Na kisha nini hutokea? Sentensi moja inasema hivi:

*Basi, kwa kuwa tumebesabiwa baki kwa imani, tuna amani na Mungu.*²⁸

28. Warumi 5:1

Kuhesabiwa haki, hiyo ndiyo kuachiliwa huru. Na amani. Si usitishaji wa vita, ambapo kila upande unasubiri kuona kama mwingine ataanza tena. Amani. Jambo limemalizika. Si kwa sababu mimi nimelimaliza. Bali kwa sababu yeye alilibeba katika mwili wake juu ya mti.

Mambo matatu ni sehemu ya jambo hili. Hili si shinikizo. Ni mwaliko.

Kumrudia Mungu. Maana yake si: kwanza kuwa mwema, kisha kuja. Maana yake ni: kubadili mwelekeo. Kuacha kujaribu kujiponya mwenyewe. Kukiri kwamba haiwezekani. Kumrudia Mungu ndiko kunakoitwa kwa lugha ya zamani toba.

Kubatizwa. Ubatizo ni ishara inayotendeka kwa mwili mzima. Mtu anazamishwa majini na kuibuka tena. Biblia inasema: Tulizikwa pamoja naye.²⁹ Yule mtu niliyekuwa zamani analazwa pale ambapo hatia ilibaki. Na yule anayetoka humo ni mali ya yeye aliye hai. Kwa ubatizo mtu anakiri waziwazi kwamba ana Bwana mpya, Mfalme Yesu.

Kuwa sehemu ya jamii. Hakuna anayeitembea njia hii peke yake. Mtu aliye wa Yesu ni sehemu ya ushirika pamoja na wengine wengi. Mnawahitaji wengine. Na wengine wanawahitaji ninyi.

Na sasa mwisho. Si mwisho, ni mwanzo. Sentensi ambayo kila kitu kilianzia nayo ilikuwa: Alikufa kwa ajili yetu. Sasa mnajua kile Wakristo wanachomaanisha kwa maneno hayo. Aliichukua hatia yetu ndani yake, kwa sababu haikuwa yake. Aliibeba katika mwili wake hadi ndani ya kifo chake. Alituchukua pamoja naye ndani, na kututoa pamoja naye nje. Naye yu hai.

Kuna mambo ambayo hamwezi tena kuyarekebisha. Hilo linabaki kuwa kweli. Lakini yupo mmoja aliyeyabeba. Hiyo ndiyo habari njema. Biblia inaüita Injili. Mimi ninaamini: Ni kweli. Na inawahusu ninyi.

29. Warumi 6:4

Mtu mmoja anauawa, miaka elfu mbili iliyopita. Baadaye rafiki zake wanasema: Hilo lilikuwa kwa ajili yetu.

Hilo linamaanisha nini? Je, mtu anaweza kufa kwa ajili ya wengine? Na hilo lina uhusiano gani nami?

Kitabu hiki kinalifuatilia swali hili hadi mwisho. Kinaeleza ni nini kilichoharibika ndani yetu, Mungu alivyo kweli, na kwa nini kifo kimoja kinaweza kubadilisha jambo fulani.

Msalaba ni zaidi ya ishara. Ndio njia ya kutokea kuingia katika uzima wa milele.

Kwa wote wanaotaka kweli kujua.